

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslanje, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zensitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . K 180—
polletno „ 90—
3 mesečno „ 45—
1 „ „ 15—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici.

Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno K 240—
polletno „ 120—
3 mesečno „ 60—
1 „ „ 20—

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zadostno frankovane.

Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.

Poštnina plačana v gotovini.

Povišane cene premoga in Trboveljska družba.

Pretekli teden je Trboveljska premogokopna družba s svojim nadnim in visokim povišanjem cen premoga razburila naše konsume in gospodarske kroge. Da bi povišanje ne padlo tako v oči, se je izvršilo v dveh stopnjah. Za drugo polovico meseca junija se je določilo ceno 368 kron za debeli in 340 kron za drobni premog, od 1. julija naprej pa za debeli premog 523. 45 K, za drobni pa 495. 45 K. Celotno povišanje za tono znaša proti lebruarskim cenam 220 kron ali 72 odstotkov za debeli in 80 odstotkov za drobni premog. Pri zadnji komisijski ugotovitvi cen v februarju so strokovnjaki ugotovili letno produkcijo premoga Trboveljske družbe na 1 milijon ton, ako dolgotrajne stavke ali druge izredne velike ovire ne izpremenijo položaja. Pri tem bodi omenjeno, da je produkcija v letošnjem polletju dosegla 470.000 ton kljub železniški in rudniški stavki v aprilu, pasivni rezistenca v januarju, pomanjkanju železniških voz v maju in juniju, stalnemu pomanjkanju razstreliv in obratnih sredstev. Zategadelj prinese novo povišanje za letošnje II. polletje družbi po najneugodnejšem računu 72 milijonov kron več dohodkov in za leto 1921 na ca. 150 milijonov kron več dohodkov preko produkcijskih stroškov. Nastaja vprašanje, iz kakšnega vzroka in v kakšne namene potrebuje družba te večje dohodke.

Leta 1917 je stala tona 19 K 87 vin. Za časa zloma oktobra 1917 je stala tona premoga 41 K 52 vin. Polagoma se je nato dvigala in je dosegla koncem leta 1919 177 K 50 v. V enem letu se je torej v novih razmerah cena povišala za 400 odstotkov. Februarja letos je šla cena na 302 K 50 vin. Tako smo dosegli 15-kratno povišanje mirovne cene. S sedanjim povišanjem smo dosegli 27-kratno nad ceno leta 1917. Pri poprejšnjih povišanjih cen sta bila merodajna le dva momenta, in sicer povišanje osnovnih mezd, draginskih doklad in doplačil na živila za delavce ter zvišani nabavni stroški za obratni material. To so bili učinkoviti večji izdatki, za katere družba ni imela nobenega kritja. Na eni strani se je zahteval delavstva, ki je grozilo s skrajnimi sredstvi, z ozirom na tedanje politične in splošno gospodarske

razmere moralo ugoditi. Na drugi strani pa je popolnoma naravno, da takih bremen ni mogoče zahtevati od družbe, da jih krije s posojili. Edini izhod, ki je preostan, je bil torej prevesti to breme na konsumenta. Takratni minister g. Kristan je na to pristal in te cene odobril. Ti večji izdatki so znašali po kalkulaciji v februarju 1920 letno 76 milijonov kron za mezde, draginske doklade in nabavne prispevke, in 20 milijonov za nabavo podraženega obratnega materiala.

Razen tega pa je takrat nastopila družba z novo zahtevo, namreč da se ji dovoli obenem tudi investicijske stroške prevajati v novi cen premoga na konsumenta. Vprašanje je zelo zanimivo in bi dalo, ako in v kolikor se izpelje, precedenco za druge podjetniške družbe. Prvotno je družba v vlogi na deželno vlado z dne 17. januarja prosila, da se ji dovoli vračunati v prodajno ceno 15 milijonov kron oziroma 15 kron na tono za investicije. Ko pa je videla pripravljenost vlade, je razširila svoje zahteve februarja na 63 milijonov. Opomnimo pri tem, da je po mnenju strokovnjakov fizično nemogoče, tekem enega meseca dovršiti načrte in proračune za štirikrat povečane investicije.

V februarju je torej družba prelinirala investicije na 63 milijonov kron, in sicer bi od tega odpadlo na Rajhenburg in Rajhenstein 36 milijonov, na Hudo Jamo 6 milijonov, ostalo bi pripadlo na Trbovlje, Hrastnik, Zagorje ter Kočevje. Dve tretjini sta odpadli na zgradbo novih rudnikov. Ena tretjina pa na obnovitev starih, na njih razširjenje in moderniziranje. Investicije pri starih rudnikih so bile nujno potrebne, ker se med vojno, ko so bili rudniki pod vojaškim nadzorom, ni investiralo ničesar. Vendar je družba obenem nastopila s širšim programom in na primer vračunala povečanje svoje električne centrale, ki bi bila v slučaju elektrifikacije naših železnic kalorična rezerva za Falo. V februarju so se člani komisije za ugotovitev cen premoga uprli celotni prevajitvi investicij na konsumenta brez vsake odškodnine. Dovolili so z ozirom na interes konsumentov, da se produkcija premoga zviša, le 15 milijonov

od omenjene investicijske kvote vračunati v prodajno ceno premoga. Zastopniki družbe so takrat izjavili, da jih k novim investicijam vlada sili. Družba bi v sedanjih razmerah iz lastne inicijative ne investirala. Družba noče investicij, ki naj jih dela pod pritiskom vlade, kriti s posojili, za katerih obrestovanje nimajo po zbolšanju valute in padcu cen nobenega jamstva. Po dosedanjih izkazih pa se je od tega časa do maja investiralo le 10 milijonov kron.

Po povišanju cen februarja meseca je pozornost javnosti za nadaljni razvoj teh vprašani absorbirala komunistična stavka in drugi politični dogodki. Družba pa je med tem svoj nastop temeljito izpremenila. Ona je za znatno doplačilo na diferenco pri moki povišala 17. aprila ceno premoga za 35 K 50 vin. na tono, kar je pomenilo zopet znatni plus v dobro družbi. Na podlagi navedbe o svobodi notranje trgovine je vposlala sedaj Trboveljska družba kalkulacijo novih cen vladi enostavno na znanje in s tem postavila vse nadzorne organe pred dovršeno dejstvo. Znano je, kakor je trdil svoječasno g. dr. Hacin, da družba ni interesirana na izčrpanju najboljših zakladov premoga v sedanjih premogovni krizi. Opazuje se to pri otvarjanju rudnikov v Rajhenburgu in Hudi Jami, kjer se je premogovnik proti prvotnim načrtom zvezalo z železnico potom dovalčnih ozkotnih železnic. Ta dovozna železnica ne more znatno prevoziti onih množic, ki se jih danes obljubuje. Razen tega je rajhenburški tunel zidan tako, da se ni izločil, parno lokomotivo po mnemu strokovnjakov ne da pasirati. Družba je izvršitev svojih investicij od februarja do sedaj zelo omeila. Opušila je ravno na glavnih točkah mnogo od svojega prvotnega programa. Sedaj pri novem zvišanju cen nimamo nobenega jamstva, koliko bo od izkupička za premog faktično padlo na investicije. Družba od aprila naprej ni delavcem mezd povišala, le na razliko pri živilih je vplačala, kakor zgoraj omenjeno, iz lastne inicijative diferenco za moko, katere cena pa je medtem zopet padla. Julija izplačani prispevki so bili že kalkulirani februarja v prodajno ceno.

Znano je, da ima družba pripravljeno novo emisijo delnic v celotnem znesku 10 milijonov kron. To emisijo je hotela družba izvršiti v

glavem v inozemstvu, češ da v tukajšnjih krogih za to ni dovolj zanimanja. Le neznatni del je nameravala odstopiti Jugoslovonom. To je vprašanje zase!

Zadnje povišanje premogovih cen je izvenredne neznatne procente za povišanje obratnih stroškov namenjeno v investicijske svrhe. Investicije družbe plača konsument, ne da bi postal za to deležen onih resničnih vrednot, katere družba s tem denarjem zgradi. Ta pojav je nastal med vojnimi leti, ko je v posameznih strokah vsled izločitve konkurence nastala možnost monopolnega obvladavanja trga.

Premog je danes pri nas istotako brez konkurence. Zaradi slabega stanja krone je import premoga iz kake druge države ali iz dinarskega ozemlja skoro izključen in se zdi, da je naš premog z ozirom na tečaj naše krone res še najcenejši. Toda to bi bila napačna računsko baza. Ako računamo, kar je edino pravilno, cene premoga po valutarnih enotah, potem je naš premog dražji nego je v interesu celokupnega gospodarstva.

Konsument plačuje po novih cenah družbi v ceni premoga: 1. vse produkcijske stroške, 2. rentabiliteto investiranega kapitala, 3. vplačilo na nove investicije. S tem tretjim momentom bi bilo naravno, da postane on pravzaprav lastnik tega, kar se z njegovim denarjem zgradi in da uživa rentabiliteto tega denarja. Ker je pa denar izgubil vrednost, bi se naš moral pri računu devalvacijo vnoštevati in dati konsumentu priznanico v razmerju faktične vrednosti investicij. Kot predstavljatelji vseh gospodarskih in konzumnih krogov smatramo našo državo in trdno prepričani smo, da bo ona za koncesijo dovoljene prevajitvi investicij na konsumenta zahtevala protivrednost. Pravilnosti te zahteve je pač komaj ugovarjati. Važna je ta okolnost tudi za primer podzavljenja. Ali bomo enkrat odkupovali, kar smo mi postavili?

Po tem razmotrivanju se moramo obrniti h gospodarskim posledicam povišanja cen premoga. Od producirane premoga konsumirajo 2 tretjini železnice, eno tretjino pa industrija. Ne glede na to, da premog ni prvovrsten in dela vsled žveplnih plinov in druge vsebine strojem veliko škodo, pomeni za našete skupine konsumentov povišanje cen pre-

moga povišanje režije, katero naravno krijejo v tarifih in v ceni svojih produktov. S prvim avgustom povisujejo železnice svoje prevozne tarife za 100 odstotkov. V tem povišanju pa nova cena za premog še ni vračunana. Pričakovati moramo torej ponovno povišanje tarif oziroma da se bodo vpeljale premogovne doklade na vsak vozni list. Izdatki za premog znašajo pet šestin vseh materialnih obratnih stroškov pri železnici in bo samo južna morala za letošnje polletje na premog vsled povišanja doplačati 14 milijonov K, državne železnice 21 in pol milijona. Slovenska industrija 18 milijonov, aprovizacija pa 2 milijona kron. Posledice zvišanih železniških tarif in pristojbin v trgovini in industriji pač ni treba zopet posebej opisovati.

V industriji se je posledica cen premoga takoj pojavila v povišanih cenah nuhopotrebnega stavbenega materiala, apna, opeke in cementa. Na ta način preti nastati v cementni stavbeni akciji nova stagnacija, ki ni v interesu rešitve stanovanjskega problema. Ni dvoma, da se bo končno pojavila posledica tudi v cenah plina, elektrike, vodovodov, tramvaja in drugih javnih naprav. Da ne obrne mas konsumentov proti sebi, je družba koncedirala za aprovizacijo in železničarje znižanje cen, kar seveda na bistvu ničesar ne menia, ker pridejo za te svrhe le neznatne kvote v pošt. Rudniško delavstvo, ki dobiva deputatni premog, stoji seveda popolnoma izven vprašanja in se iz tega da razloži njihov desinteresi in pasivnost. Skoro enako desinteresirani se kažejo v nepoznavanju celotnega ozadja tudi poljedelski krogi.

Ako je družba letos pomladi investirala mesečno ne celih 5 milijonov kron, potem dvomimo v tehnično možnost, da bi v drugem polletju izvršila investicije za 100 milijonov kron. Navajeni smo bili, da se tako breme, ako bi se končno dovolilo prevajitev na konsumenta, vendar ne izvrši v razdobju pol leta. Po našem mnenju bi bilo edino pravilno, da država dispozicije s kapitalom za te investicije ne da iz roke. Kontrola mora imeti in dobiti protivrednost.

Ne smemo končno pozabiti, da je Trboveljska družba le pionir za vse druge premogokopne družbe, predvsem za Sentjanj in državne rudnike, katerih kvaliteta premoga je znana. Vsi ti se radi uravnavajo po

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalje.)

Vojak pa se ni dal zbežati. Sicer je povesil pest, a še glasneje je kričal: »Nesreča nas tare vse, a najhuje nas, ki smo vojaki! Kot ciganski psi stradamo, prezebamo, bredemo reke v obleki do vratu, hodimo dan za dnem, da so nam stopala ena sama odprta rana; na tisoče in tisoče jih je izmed nas že obležalo v krvi, postreljenih, razsekanih in pohabljenih za vse življenje! Nam se godi najhuje, a nihče ne godrnja, nihče ne obupuje in nihče ne hujska kakor ta gobezdavi strahopetec! Se ni vseh dni konec, in naposled bo zmaga vendar naša, če je Bog pravičen!«

Kmetje so osupli poslušali vojaka, ki mu je v svetem fanatizmu gladko tekla beseda. Bliskal je s črnimi očmi in rdel v blede, upadla lica. In zopet so se začuli iz množice klci, ki so prav tako iz prepričanja pritrdjevali govorniku s strastno navdušenostjo:

»Prav govori! Ne damo se! Naj le pride; mi jim pokažemo, kaj je kranjska pest!« Danè je prebledel. Suho svoje telesce je zgrbil in sive, drobne oči so mu švigale ter iskale poti, po kateri bi se mogel izmuzniti najhitreje. Toda hipoma je dvignil klobuk ter zakričal izmed vseh najglasneje:

»Živel cesar! Živela Avstrija!«

Takoj je bil zopet poln poguma, čez lica mu je šnil hudoben nasmeh in zamahnil je z roko:

»Vsi smo iste misli in izdajice ni med nami! Ampak če so vse cesarske oblasti odnesle pete in če nas niti naša vojska ne brani, potem tudi mi ne bomo nosili svoje kože na prodaj. Mir in red hočemo, pa naj nam ga prinese kdorkoli.«

»Tako je. Mir, mir hočemo! Dovolj je bojevanja!« so pritrdjevali kmetje in odhajali. Kakor kača se je izmuznil Danè iz nevarnosti in vendarle odšel z bojišča kot zmagovalček. Naglo je smuknil v Franciškansko ulico in se izgubil med ljudmi.

Hitro se je izpraznila Dunajska cesta. Dr. Repič je stopal po njej sam. Žive duše ni bilo videti, vsa hišna vrata in okna so bila zaprta, le par psov se je pojavilo po nesnažnih ulicah. Po cerkvenih stolpih je začela biti ura poldne, a oglašil se ni noben zvon. Moreča tišina je ležala nad mestom.

»Kakor na veliki petek!« si je mislil dr. Repič. A takrat ropotajo v stolpih vsaj brečnje in raglje, danes pa še teh ni slišati! Kako smešna bojazljivost!

Majal je z glavo, se zaničljivo smejal pa z lornjeto na oči motril okna, ki so bila danes prazna in za katerimi se ni pojavil noben ženski obrazek. In začel je biti s palico po grudastem tlaku takt ter nosiljaše poltihu peti:

»Un' chemise suiff
c'est tout profit...«

Na voglu Šentpetrske ceste pa je zagledal Kalanovo Marijanko. V cekarju je nesla nekaj lončkov in na vso moč hitela. Mudilo se ji je v Desselbrunnerjevo suknarno, kjer je njen moč že čakal kosila.

Mučile so jo hude skrbi. Vso ogromno tvorniško zalogo zabijajo v zaboje ter prevajajo v Zalog, da jo rešijo pred Francozi na Hrvaško. Večina uradništva in delavstva dela noč in dan, mnogo se jih niti ponoči ne vrača v Ljubljano, nekaj tovorov je odplulo že po Savi in spremljajo jih do Zagreba tvorničarjevi zapupniki. Tudi njen Tone bo moral morda že jutri odriniti z ladjo in kdo ve, kdaj se vrne? In če zasedejo medtem Francozi mesto, se bo li smel in mogel vrniti? Kaj počne sama? Kdo naj jo varuje? Kaj naj stori, če jo kdo napade?

— Ali bi ne bilo najpametneje, da pobegne še sama? A kam? Nikogar svojih nima in kdo ve, je li v tujini varneje, nego doma? — Hude skrbi so trle Marijanko in žalosten ji je bil obraz.

Dr. Repič pa je tekel za njo in jo dočel. »Kam? Kam spet tako urno, gospa Kalanova?«

»V tvornico, gospod, če vas to kaj briga!«

»Eji, kajpada me briga... prav posebno ste mi všeč.«

»Vi pa meni čisto nič ne!«

»Ni mogoče! Jaz pa tako očaran od vas!«

»Prava opica ste in samo za strašilo v koruzi ste pripravi!«

»Izvrstno! Resnico ste povedali. Ampak jaz si današnje mode nisem izmislil. Če vam v tej obleki nisem všeč, se vam predstavim lahko v drugi: lahko izbirate!«

»Prav nič me ne zanimajo vaše obleke.«

»No, no, saj se lahko pomeniva tudi kot Adam in Eva!«

»Škrlec neumni! Le še eno besedo, in prisolim vam jo tukaj na sredi ceste! Pa ne vem, če se potem poberete sami. Zbogom!«

In v diru je stekla pred njim deset, dvajset korakov, nato pa hitela dalje, ne da bi se bila ozrla.

»Strela, to je ženska! Kakor divja mačka me je ošinila s svojimi črnimi ogli! In naježila se je, da sem že mislil: zdaj, zdaj mi skoči za vrat! — O, o, ukrotiti takole zverko in si jo zdresirati za krotko ljubico: to, to bi bil užitek!«

Tako je razmišljal dr. Repič in ni bil prav nič razžaljen. Njegov najnovejši okus je bil ženska resolutnost in razvajen po neštevilnih lahkih zmagah si je samo želel težke borbe.

Cisto zadovoljen je bil z uspehom: povedal ji je, da mu je všeč, da hrepeni po njej, da jo poželjeva... Zdal bo razmišljala sama dalje: zgrajala se bo, jezila, a počasi privajala misli, polagoma vpoštevala to in ono, — začela njala računati in ugibati, a končno pride morda do spoznanja, da njegova ponudba le ni tako napačna... Uboga delavska žena! Njena obleka so slabe cunje... njena hrana revščina... njeno stanovanje brijog... A on je bogat, kavalir, radodaren... Premišljala bo, tehtala, presojala: kaj izgubi, koliko pridobi? In kdo zve? Nič! In koliko jih dela tako, boljših, imovitejših — pa bi ona ne, reva?

Da, da, tako bi, in Marijanka se drugič... ali vsaj tretjič ne bo več ponujala, da mu jo prisoli... in nič več ne bo divja mačka, nego se izpremeni v krotko grlico, ki bo zobala z dlani ter se kljunčkala, kljunčkala...

bonah Trboveljske družbe in nastaja novo interesantno vprašanje, kam bodo investirali oni svoj plus povečanih dohodkov. Detalji o načinu knjigovodstva Trboveljske družbe na Dunaju nam niso znani, ne vemo tudi, na kak način se vpoštevali pri vključitvi valutne difference med avstrijsko in našo krono. Naš vtis je,

Plemenito in neplemenito maščevanje.

Ljubljana, 26. julija. Član naše mirovne delegacije v Parizu dr. Otokar Rybář je poslal nastopno odprto pismo vsem listom v Trstu:

Slavno uredništvo!

Težki časi, katere doživljamo, me spodbujajo k temu, da Vas naprosim, naj bi priobčili nastopno odprto pismo:

Kakor doznavam iz časopisov in iz poročil očividcev, ki so došli v Beograd, so bili za časa izgrediv, ki so se vršili pretečeni teden v Trstu, zažgani, uničeni in oropani uradni prostori delegacije SHS, banke, pisarne, prodajalne ter gostilne, ki so bile last Jugoslovenov.

Priznati moram, da po vsem tem, kar so prebrpeli Italijani in Jugosloveni Trsta in sploh iz Primorske v dolgih letih vojne pod krutim bičem avstrijskega militarističnega režima, bi si nikdar ne mislil, da je mogoč tak izbruh nasilja in vandalizma. Tržaški Italijani so že očitno pozabili, da je uprizorila, ko je leta 1915. dospela v Trst vest o vojni napovedi od strani italijanskega kraljevstva, tolpa temnih elementov dobro znano »patriotično« demonstracijo in zažgala pod protekcijo c. kr. avstrijske policije med drugim tudi poslopje lista »Il Piccolo«.

Slovenski del prebivalstva ne je, da se ni udeležil tega uničevanja italijanske posesti, ampak jih je odkrito obsojal in posebno list »Edinost«, kar so vsi tržaški Italijani z zadovoljstvom opazili in vzeli na znano. Poslednji, ki so se spominjali demonstracij in nasilja, izvršenega napram srbskemu konzulatu in Slovincem v Trstu v juliju 1914, ob priliki vojne napovedi Srbiji, so bili iznenadeni, ko so videli, da se Slovenci niso okoristili iz izpremenjene situacije in se niso maščevali.

Situacija je danes izpremenjena, toda ni se sledilo vzgledu, ki so ga takrat dali Slovinci. In vendar »barbari« so in ostanejo Slovenci! Med odvetniškimi pisarnami, ki so bile uničene in oropane, je bila tudi moja in vendar so bili časi med vojno, ko so to mojo pisarno iskali in obiskovali najbolj fanatični italijanski nacionalisti tržaški in njihove družine in ko so nujno prosili mogoča pokroviteljstva, čeravno sem nosil (žalibog!) uniformo c. kr. nadporočnika. Občinski svetniki, uredniki in magistratni učitelji, trgovci in drugi so se obračali name, naj bi zagovarjal pred vojnim sodiščem njih in njihove družine v tistih famoznih političnih procesih, ki jih je ustvarila dobro znana službeni gorečnost majorja Loneka, žalostnega spomina in njihovih agentov. In tudi moji kolegi odvetniki so me počaščali s svojim zaupanjem ter so mi pošiljali svoje klijente, katerih zagovor pred vojaškimi državnimi sodiščem bi lahko imel neprijetne posledice v teh časih celo za branitelja samega. Nisem se nikdar ponašal s tem svojim delovanjem, toda dogodki zadnjih dni me opravičujejo, če ga danes navajam.

da je državno nadzorstvo nad družbo samo na papirju in ne moremo razumeti te pasivnosti, s katero pripuša tak razvoj razmer. Slučaj Trboveljske družbe je ogrozil naše že itak omahlano narodno gospodarstvo. Če vlada tu kapitulira, potem je pred nami brezno.

Sprejemal sem njihov zagovor in skušal storiti vse, da jih rešim in čeravno so bili moji politični nasprotniki, so mi izkazali svoje zaupanje. Govorilo se je tedaj, da je to moje delovanje napotilo namestništvo (referent vit. Henrique), da je zahteval mojo premostitev iz Trsta v Trident, kjer sem moral ostati celo leto.

Ker nisem hotel sprejeti za vse te zagovore nikdar niti vinarja honorarja, štel sem si namreč v svojo moralno dolžnost, da v tistih težkih časih stavim na razpolago svojim someščanom svojo pomoč, ki sem jo lahko v dvojnem svojstvu kot odvetnik in kot častnik nudil, — mi je bila ta premostitev edino plačilo.

Toda sedaj vidim, da me tržaško prebivalstvo ni pozabilo, ampak hotelo mi je poplačati z večjo radodarnostjo, s tem, da uniči tiste prostore, kjer so med vojno njihovi sorojaki iskali in mnogokrat tudi našli tolažbo in rešitev. Njegova radodarnost je še presežala ono mojih kolegov, ki so me pred nekaj tedni enostavno črtali iz odvetniške zbornice ter mi tako onemogočili izvrševati moj poklic, ki mi je bil med vojno edino orožje, katerega sem se posluževal z veseljem in z vso vneto.

Kakor doznavam iz časopisov, se je tudi kraljeva italijanska oblast spomnila name ter v moji oropani pisarni naročila preiskavo, misleč, da dobi orožje in municijo.

V očitnem tem dogodkom se obračam na svoje someščane in posebno na člane Narodnega sveta (Comitato di salute publica) od meseca novembra 1918 s prošnjo za edino uslugo. Naj povedo gospodom iz kraljevstva, da sem v resnici razpolagal z mnogim orožjem in municijo in da sem imel pod svojo komando en bataljon jugoslovenskih čet, jugoslovensko narodno stražo vse torpedovke, zasidrane v tržaški luki in ves letalski park pri Sv. Savi (S. Sabba), kakor tudi, da sem edino jaz še lahko vplival na javne stražarje, ki so bili skoro vsi slovenske narodnosti, — seveda vse to je bilo meseca novembra 1918. Naj jim še povedo, da sem se vsega tega aparata posluževal ne v škodo svojih someščanov italijanske narodnosti, ampak kolikor je bilo v mojih močeh v onih težkih dneh pred prihodom italijanskih čet, v njihovo obrambo, in da je bil jugoslovenski Narodni svet, katerega predsednik sem bil, tisti, ki je poslal torpedovko pod jugoslovensko zastavo, katera naj bi pozvala zavezniško brodovje in pokazala generalu Pettiti di Roreto pot med avstrijskimi minami. Naj povedo torej, da bi v tistih dneh, če bi se hotel poslužiti orožja v škodo Trsta, to storil, ker bi bil lahko storil neovirano, ne pa sedaj, ko je vsa Primorska polna italijanskih čet in ko sem jaz daleč iz Trsta.

Beograd, 18. julija 1920.

Dr. Otokar Rybář I. r.

Izpraznitev Radgone.

26. julij je žalosten zgodovinski dan za vso našo državo. Ob pol 12. je izpraznila naša vojaška postojanka Radgono ter zapustila levi breg Mure. Civilne oblasti so bile zapustile Radgono že prej. Od civilnih oblasti smo imeli tam samo vladnega komisarja, ki ni mogel nikdar vedeti, ali je njegovo postopanje pravilno ali ne, kateremu nikdar ni bil določen pravi delokrog in ki se je moral v gotovih časih omejit samo na vidanje potnih listov in propustnic ter je bil v vedni nevarnosti, da se je spril z okrajnim glavarjem, ki je bil seveda nastavljenec Avstrije. Silno mnogo takta je bilo treba, da v tej eksponirani postojanki ni prišlo do hušnih sporov in eventualno celo do spopadov. Izmed uradov smo imeli tam v rokah predvsem pošto in železnico, vendar pa nam ni bilo mogoče kljub vojaški asistenci preprečiti napadov na železniško progo. Pri Radgoni smo bili takorekoč vedno v vojnem stanju. Še lansko leto ob tem času so napadali na eni strani Volkshervrovi od nas zasedeno ozemlje, na drugi strani pa so madžarske tolpe ogrožale neprestano naše prek-

murske pokrajine. Sedaj smo se morali umakniti na desni breg Mure in vse Prekmurje je obviselo v zraku brez zvez z našimi kraji na desnem bregu reke. Žalostno je dejstvo, da smo morali s pomembno Radgono izgubiti tudi mnogo zavednih slovenskih vasi. Našim sonarodnjakom v sedanji Avstriji moremo samo pripočati, da zaupajo še naprej naši vladi, ki bo brez dvoma storila vse potrebno, da jim zavaruje najpomembnejše narodnostne pravice za čas, dokler se ne združijo z nami. Naša vlada ima za to moč in zakrivila bi vlik narodni zločin, če bi se te moči ne poslužila. Sicer pa je sedaj dolžnost naše vlade, da nemudoma ukrene vse, da dobimo čimprej železnico in cestno zvezo s Prekmurjem, ki je danes vsled močrsti Antante popolnoma odrezano od našega državnega telesa. V naslednjem prinašamo brzojavke, ki nam lavičajo izpraznitev Radgone.

LDU Ljubljana, 26. julija. Ljubljanski dopisni urad deželne vlade za Slovenijo poroča uradno: Z ozirom na to, da so naše oblasti definitivno

prevzele Apaško kotlino v svojo upravo in ker je avstrijska vlada podala glede tranzitnega prometa skozl Radgono zadovoljstvo izjavo, je deželna vlada odredila, da se Radgona in oni del radgonskega okraja na levem bregu reke Mure, ki je bil dosedaj po našem volatstvu zaseden, izprazni. Izpraznitev se je danes pričela.

LDU Ljubljana, 26. julija. Iz Radgone se poroča uradno: Evakuacija Radgone in levega brega reke Mure je bila danes o poldvanajstih po civilnih oblastih in volatstvu izvršena.

Radgona, 26. julija. Uro po odhodu jugoslovenskih čet, ki se je izvršil v polnem redu, so vkorakali v mesto nemško - avstrijski orožniki, katere je prebivalstvo živahno pozdravilo. Na mah so se razobesile z vseh hiš zastave v nemško-avstrijskih barvah. Med prebivalstvom vlada veliko veselje, da so odšle jugoslovenske čete in da pripada mesto zopet Nemški Avstriji.

Telefonska in brzojavna poročila.

ROMUNSKI KRALI PRIDE V BEOGRAD.

LDU Beograd, 26. julija. V beograjskih političnih krogih je razširjena vest, da pride romunski kralji v Beograd. Beograjski novinar je povprašal glede tega romunskega poslanika v Beogradu. Ta mu je odgovoril, da o tem ničesar ne ve. Govori se, da bo romunski kralj prišel v Beograd incognito. V beograjskem hotelu »Srbski kralji« so rezervirane za romunskega kralja tri največje in najlepše sobe ter najlepši salon.

VOJNO STANJE Z AVSTRIJO PRENEHALO.

LDU Beograd, 25. julija. Minister za zunanja dela je objavil, da se naše kraljevstvo ne nahaja več v vojnem stanju z avstrijsko republiko. Mir so sklenili dne 16. julija, ko je bila ratificirana saint-germanska mirovna pogodba. Tako je prenehalo vojno stanje med Beogradom in Dunajem, ki je trajalo dvanajst dni manj, kot šest let. (Od 15. julija 1914 po starem koledarju do 15. julija 1920 po novem koledarju.)

POŽAR V BENETKAH.

LDU Benetke, 25. julija. (Dun. kor. ur. — Stefani.) Nocoj je izbruhnil v arsenalu požar, ki se je razširil na mestna dela San Marino in San Francesco. Mnogo družin je zbežalo na Riva degli Schiavoni. Mornarji, vojniki in ognjegasci so pomagali gasiti. Iz muzeja, ki se nahaja v bližini pogorišča, so morali odnesti vse dragocene.

POLJSKO - RUSKA POGAJANJA.

LDU Moskva, 25. julija. (Dun. kor. ur.) Poljskemu vrhovnemu poveljstvu! Da se izvedejo navodila, ki jih je prejelo vrhovno poveljstvo rdeče armade, in ki so bila dne 23. julija prijavljena tudi poljskemu vrhovnemu poveljstvu, Vam naznanjam, da je vsled prodiranja armade zveza z njo težavna in da je belo-rusko prebivalstvo zastopnikom poljske armade sovražno radi izgrediv, ki so jih zagrešile poljske čete med zasedbo in na umiku, vsled česar moramo izdati varnostne odredbe, da se izognemo sovražno-stim. Za prestop ruske meje po poljskih odposlancih smatram za najugodnejši dan 30. julij, kateri datum je naveden v Vaši brezžični brzojavki. Neprestano premikajte fronte onemogočuje natančno določitev kraja, kjer se snidemo. Moremo Vam samo naznačiti pot, na kateri boste lahko prekorčili fronto. Izvolil sem v Vaši brezžični brzojavki navedeno pot in sicer cesto Baranoviči-Brest-Litovsk. Fronto prekorčite pri točki, kjer se nahajajo ob cesti naše predstraže dne 30. julija ob osmih zvečer. Vaše odposlanstvo se mora približati z belo zastavico in se ravnati po službenem redu rdeče armade o sprejemu in spremstvu parlamentarjev. Po sprejemu bodo Vaši odposlanci odpeljani v Baranoviče, kjer se sestanejo z zastopniki rdeče armade. Vrhovni poveljnik frontnih čet Tuhačevski.

POLJSKA ODSTOPI NEMČIJI POZNANJE.

Washington, 26. julija. »Associated Press« poroča iz Varšave, da se po Nemčiji vedno bolj širi razpoloženje, da naj Nemčija stopi Poljski v njenem boju proti boljševikom ob stran. Baie je poljska vlada obljubila Nemčiji kot odškodnino za neno nemoč odstopitev oziroma vrnitev Poznania.

NEMČIJA IN BOJ IŠEVIKI.

LDU Amsterdam, 25. julija. (D. kor. ur.) Londonski brezžični urad poroča: Kakor se govori, zavezniški te dni proučujejo prošnjo, katero jim je stavila nemška vlada, da bi ji dovolili ojačiti čete v Vzhodni Pru-

ski v zaščito pred možnim vpadom boljševiških čet.

Z RUSKO - POLJSKEGA BOJIŠČA.

LDU London, 24. julija. (Dun. kor. ur. — Reuter.) Po brezžičnem poročilu iz Moskve se rdeča armada po povelju boljševiškega vrhovnega poveljstva umika.

NORVEŽANI ZA SOVJETE.

LDU Berlin, 26. julija. (Dun. k. ur.) Kakor poroča »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Kristianije, se je kongres norveških strokovnih družb izrekel za politični sovjetski sistem in diktaturo proletarijata ter sklenil, poslati zastopnika k tretji internacionali v Moskvo.

ZVEZA NARODOV.

LDU Pariz, 25. julija. (Dun. kor. ur. — Brezžično.) Kakor poroča »Petit Journal«, se bo svet zveze narodov, ki se sestane dne 26. julija v San Sebastianu, v glavnem bavil z nastopnimi vprašanji: 1. Z gospodarskimi ukrepi, ki jih je treba izdati proti onim državam, ki bi kršile dolžnosti, katere jim nalaga članstvo zveze narodov in bi začele vojno; 2. z ustanovitvijo stalne organizacije za zdravstvo; 3. s predložitvijo predloga o mednarodnem razsodišču, ki ga je izdelal mednarodni juristični komite v Haagu; 4. s proučevanjem pooblastil, ki se nanašajo na svet zveze narodov in na skupščino zveze narodov, ki se bo vršila dne 15. novembra; 5. z odgovornostmi zveze narodov, ki izhajajo iz določb mirovne pogodbe in pogodbe o zvezi narodov.

GRŠKO - TURŠKO BOJIŠČE.

LDU London, 24. julija. (Dun. kor. ur. — Reuter.) Carigralski dopisnik lista »Daily Express« javlja: V okolici Odrina se nadaljuje bitka. Odpor Turkov v Vzhodni Traciji je bil hitro zlomljen. Orki nameravajo s svojimi četami obkoliti Diefars, ki leži med Odrinom in Kirkilisa. Grško topništvo je razbilo turške utrdbe ob Marici.

VELIKI NEMIRI V IRSKI.

London, 26. julija. Po poročilih iz Irske je bilo pri zadnjih krvavih nemirih v Belfastu 20 mrtvih in nad 100 oseb ranjenih. Ministrski svet je v večernem zborovanju razpravljal o irskem vprašanju. Pričakuje se, da bo staval ministrski predsednik Sinfeinovec nove poroke.

IZDELAVA VELIKANSKEGA TOPA.

London, 26. julij. V Sheffieldu se izdelava oriaški top. Čigar cev bo dolga nad 25 m in ki bo metal 24 cm krogle na razdaljo 150 km.

Politične vesti.

== Razvoj vladne krize. Beograd, 26. julija. Večraj je ministrski predsednik dr. Vesnić, kljub temu, da je bolan, zapustil posteljo in nadaljeval pogajanja za sestavo nove vlade. Opoldne se je vršil pri njem diné, katerega se je udeležil prestolonaslednik regent, francoski poslanik in zastopnik ruske (Dienikineve) vlade ter ministri dr. Kuvkovec in dr. Korošec. Pri dinéu se je razgovarjalo o rekonstrukciji pokrajinskih vlad, zlasti one za Slovenijo. Kakor se doznava, je prišlo pri tem do znanega zblizanja med obema prizadetima strankama. — Poleg tega se je razpravljalo o senzacionalni vesti, ki jo je prinesla »Pravda« in po kateri je izdelal grof Sforza načrt za aneksijo zasedenega ozemlja, kar direktno nasprotuje zahtevam londonskega pakta. Ministrski predsednik dr. Vesnić in francoski poslanik De Fontenay sta izjavila, da tej vesti, ki prihaja baie iz Rima, ne verujeta, ker bi značilo tako postopanje kršitev londonskega pakta in da je vest najbrže izmišljena. Končno se je razpravljalo tudi o prizadevanju Romuntje, ki hoče pridobiti našo državo za akcijo proti boljševikom ter poudarjalo, da bi se vsako vmešavanje naše države v rusko - romunske zadeve presojalo v parlamentarnih krogih nepovoljno, ker je to stvar, ki naj jo rešita prizadeti državi sami, posebno še, ko imamo sami dovolj posla z Italijani, ki nam stoji vedno za hrbtom. — V parlamentarnem življenju je zavladal popoln mir. Nekateri ministri in večina poslancev je odstopovala domov. Klubovski prostori so prazni, tako da izgleda, kakor da sploh ne bi bilo krize.

== Pogajanja za koncentracijo. Večrajnja »Riječ« javlja iz Beograda: Pregovori za sestavo nove koncentracijske vlade so se nadaljevali danes od 10. do pol 14. popoldne. Ker v vprašanju izvoza še ni sporazumljenja, bodo danes popoldne o tem razpravljali dr. Ninčič in Janković kot pooblaščenca radikalne stranke, Drašković in Voja Marinković pa od demokratske stranke. Tudi v vprašanju deželnih vlad še ni dosežen sporazum. Narodni klub duje demokratom in hrvaški vladi samo notranje posle in zdravstvo. O tem vprašanju se bodo nadalje razgovarjali jutri donolne ob desetih. — Jutranji listi prinašajo iz Beograda: Merodnični parlamentarni krogi zatrjujejo, da Vesnić ni zmogel obvladati vse težkote, katerim stoji nasproti. Še hoče sestaviti novo vlado. Ako v dveh ali treh dneh ne bo ničesar dosegel, bo vrnil svoj mandat regentu. Sicer se dr. Ves-

nić zelo zaupa, vendar pa nekateri menijo, da nima dovolj energije, da bi je pokazal v parlamentu. zednici. Bo je se, da bo kriza dolgo trajala. — Ldu.

== Agrarno vprašanje. Stojan Protić in Hinko Krizman sta imela sestanek, na katerem sta nadaljevala razgovore o načinu reševanja agrarnega vprašanja.

== Naše železnice. Kakor se govori, je minister za promet dr. Anton Korošec izjavil, da železniške mreže v naši državi pod nobenim pogojem ne bodo gradile tujezemske firme.

== Vseod obžalovanja vrednega dogodka v Splitu, ki se ga ni dalo predvideti kljub sistematičnemu preganjanju italijanskega plemena s strani oblasti in jugoslovenskega ljudstva, je prišel ob življenje tudi poveljnik Gulli z ladje Puglia. Umerno, da je admiral Millo, kakor hitro je bil obveščen o dogodku, poslal tja nekaj mornariških enot in je zahteval eksemplarito zadoščanje. Velika eksaltiranost preveča že nekaj časa jugoslovansko časopisje, ne da bi beogradska vlada čutila dolžnost posredovanja z nasvetom umerjenosti in večjega respekta do Italije. Nacionalistični jugoslovanski elementi zahtevajo še sedaj Trst in Gorico in vsakeh je vidna v tej razsežni agitaciji nevarnost, ki ostane, čeprav je brez čezmernih vtiskov, vendar le skrb, ako se upošteva zadnji incident v Splitu. Kakor poročajo beogradske listi, so bile dane jugoslov. delegaciji v Parizu dispozicije za zopetna pogajanja z Italijo, ampak listi, vpoševajoč humanu razpoloženje v deželi, izvajajo surovo, da bo Italija primorana sprejeti srbske ponudbe radi svoje notranje situacije. »Giornale d' Italia« pa piše, da se v dobro poučenih amblientih zagotavlja, da bo Giotiti, predno oskusi jugoslovanski teren, poskušal rešiti jadransko vprašanje v vseh spornih točkah s pristranskostjo ampak tudi z italijansko trdnostjo, z zavezništvom in posebej z Ameriko. Giotiti hoče dobiti od Francije, Anglije in Amerike najboljše možno možnost pogajati se in urediti z Jugoslavijo po načrtu logičnih sporazumov ves jadranski problem. Kakor hitro dobi Giotiti, predno poskusi jugoslov. teren, pomeni simpatično desinteresiranje, bo mogoče upati, da se reši svobodno in zaupno vsa ureditev »našega morja«. Tako piše italijanski list »Sole«.

== Dve teži o Dalmaciji. V rimskem senatu se je admiral Thon di Revel toplo zavzel za izvedbo londonskega pakta, ki dale Italiji dalmatinsko obal, poudarjajoč, da je prišla obal v londonski pakt prav vsled zahteve italijanskega mornariškega vodstva, češ, da je ta obal za obrambo Italije neobhodno potrebna. General Cavaglia pa je v senatu nekoliko poprej imel obsežen govor, v katerem ni zahteval aneksije Dalmacije, izvajal pa je, da se more doseči dobra vojaška obramba Italije s primernim pogajanjem glede na pravice, ki jih priznava londonski pakt Italiji v Dalmaciji. Torej najvišje italijanske vojaške glave si še sedaj sredi 1920. niso na jasnem, ali je res potrebna dalmatinska obal Italiji za njeno obrambo ali ne? Ako bi Italija potrebovala v istini dalmatinsko obal, potem bi se bilo moralo naravno razviti samo eno mnenje: Italija potrebuje dalmatinsko obal. Ker pa ni takega enotnega mnenja in italijanski vojaški najvišji dostojanstveniki v zbornici očitno kažejo razna mnenja o Dalmaciji, moremo paš sklepati iz tega, da Dalmacija ne potrebuje Dalmacije in da v Italiji vendar še ni pobit nazor, da bi bila Dalmacija za Italijo skrajno nevarna posest. Dalmatinska obal pritiče edino le Jugoslovenom, pravo obrambo svojih interesov napram Jugoslaviji pa naj išče Italija v dobrem in poštenem sporazumu z njo.

== Nikitovi pristajali zbežali v Italijo. »Politika« je dobila iz Skadra naslednje poročilo: Velika tolovajska tolpa Nikitovih pristajev, ki je vznemirjala Črno goro, je zbežala v Albanijo vsled energičnega zasledovanja naših oblasti, posebno pa še vsled tega, ker se jim je postavila po robu organizirana omladina in prebivalstvo samo. Na čelu tolpe je znani zlikovec Sava Rasponović, ki je plačan po italijanski vlad. V Draču so se vkrcali na italijanski parnik »Enpr«, ki jih je prepeljal v Gaete v Italijo, kjer se nahaja večje število Nikitovih najemnikov. Ki jih namerava poslati Italija v Črno goro, kadar bo čas pripraven za to.

== Orlovski pošta. Kakor se doznava, bo poslovala za časa orlovskega tabora na Teznu posebna orlovska pošta, ki bo šigosala znamke s posebnim žigom: »Orlovski tabor, 28./VII.-I./VIII. 1920. Maribor«. To pošto bodo morali upravljati menda Orli sami. — Radovedni smo, kaj bodo klerikalci še vpregli v svoj larem, da napravijo zadostno reklamo za svoj orlovski tabor! S to lastno »pošto«, za katero je gotovo storil vse g. dr. Korošec, mislijo menda vjeti zase — filateliste!

== Za Fonom — dr. Vrstovšek. Te dni se je dal vreči v službo klerikalne politične armade za Maribor tudi poverjenik za nauk in bogočastje, dr. Vrstovšek in izdal odredbo okrajnim školskim svetom, da imajo dati nameščencem pri teh školskih svetih, ako se hočejo udeležiti orlovskega tabora, tridenveni dopust. — Ali bi ne bilo najboljšje za Slovenijo, če bi kar ta cela famozna »vlada« izginila za teden dni — ali pa za večno — iz Ljubljane!

== V koronkem deželnem zboru. V koronkem deželnem zboru je nemški demokratski poslanec dr. Planzel predlagal resolucijo glede nedelivosti Koroške, v kateri htnavsko pomeni Slovenecem na Koroškem varstvo manjšine kakor to namči mirovna pogodba. Opozorjeno seveda protestata proti generalizaciji, iz-
vajanju na prebivalstvu, ki čuti koroško. V svoji dolgovazni resoluciji zahteva končno odstranitev demokratske črte med conama A in B. Tudi zahteva široko raztegnitev pravice glasovanja na vsa ona

ki so doma na Koroškem. Na ta način pričakuje, da po prišlo na Koroško glasovalec mnogo Nemcev, ki so se morali vsled gladi izseliti.

— Reforma v ameriškem »Savezu zedinjenih Srbov Slova«. Beograd, 26. julija. V Severni Ameriki se je vršila te dni glavna skupščina največje srbske organizacije Saveza zedinjenih Srbov »Slova« ter je bil izvoljen za predsednika demokrat N. Bogdanović mesto radikalnega profesorja Mihaila Putina, ki je že več let v organizaciji propagiral samo velokorbeno idejo. — Izvolitev demokrata pomeni v tej čisti srbski organizaciji velik napredek za misel narodnega ujedinjenja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev tudi v Ameriki.

Poziv!

Pri komandi mesta v Beogradu se je osnoval odbor

»vidovdanskega in petrovdanskega darka«

ki ima nalogo, da zbira prostovoljne zneske za vojne stroje in invalide, zlasti pa za

spomenik zmage in ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Kakor vsak narod, ki ima svoj ponos, ve ceniti zasluge svojih sinov-boriteljev, kakor ve spoštovati spomin njih, ki leže na bojnih poljih brez nagrobnih spomenikov, in ki jim na vernih dnih dan njihče ne krasi gomile, ne prižiga sveč, dasti so baš oni s svojim brezimenim junštvom vspravili moč in bodočnost svojega naroda, tako je tudi naša jugoslovanska dolžnost, da vsem tem krvnim žrtvam za svojo svobodo postavimo viden kamen v spomin in vzgled potomcem celemu našemu narodu, da ne bo nikdar pozabil dolžnosti do domovine.

V ta namen naj javnost organizira krajevne zbirke in javne prireditve.

Zneski, ki jih bodo zbrali posamezni odseki ali pa jih bodo imele kot čisti dohodek v ta namen prireditve, naj se oddajajo pri pristojnih okrajnih glavarstvih, oziroma političnih oblastih, ki imajo nalogo, da jih pošiljajo glavnemu odboru za postavitev omenjenega spomenika v Beogradu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. julija 1920.

† Dr. Gvidon Sajovic. V ponedeljek, 26. julija, so v Kranju nesli k večnemu počitku enega najzaslužnejših slovenskih Sokolov, br. dr. Gvidona Sajovica. Pogreba se je udeležilo izredno mnogo občinstva, domače Sokolstvo je mnogobrojno prihitelo, da izkaže zadnjo čast preminulemu bratu, iz Ljubljane so poslali zastopstvo Sokolski savez, Sokol v Ljubljani in Sokol I. Ob odprtem grobu je zaslužnemu pokojniku v slovo govoril starosta Sokola v Ljubljani br. dr. Viktor Murnik, poudarjajoč veliko izgubo, ki je zopet zadela Sokolstvo: za Evgenom Gvidon iz sokolske rodbine Sajovičev! Zopet se je zredila vrsta onih vstrajnih, nad vse požrtvovalnih bratov, ki so, navdani svetega ognja, z neumorno energijo pomagali postaviti temelje današnjim ponosnim stavbam našega Sokolstva. Eden najbolj požrtvovalnih, najbolj marljivih, pa tudi najbolj skromnih si bil Ti, dragi Gvidon. Branil se nisi nobenega dela in nikdar nisi delal razločka med hvaležnim in nehvaležnim delom: sijalen zledeš si bil pravega sokolskega delavca. In tako si, če ni bilo drugega, vskočil celo kot vadiatelj in delo opravil dobro, vkljub temu, da Te narava ni obdarila s tistim zdravjem, ki ga treba za ta težki, osebnostno malo zahvalni, pa stvarno tem hvaležnejši posel. Vedno si obžaloval, da Ti telesne moči niso pripuščale, trajno se posvetil temu najvažnejšemu delu sokolskemu. Tem obsežnejše pa je bilo Tvoje delo na drugih popriščin sokolske delavnosti. Tu je sokolski kolektor, ki si ga urejal dolgo vrsto let, tu je sotrudištvo pri sokolskih listih, tu sokolska statistika, tu množestvinske sokolske prireditve, ki so nahajale v Tebi vedno rade volje pripravljenega in vedno uspešnega delavca. Nisi tudi ne izbral družtev, povsod si pomagal, kjer se je oglašil klic po Tvoji pomoči, dobro vedoč, da, če kakšna družta, morajo sokolska družstva vsa biti eno! Sokolstvo, ki si ga tako ljubil, da so se Ti še v zadnjih Tvojih trenutkih ugašajoče misli in pojemajoče besede vrtile okoli njega. Te bo silno pogrešalo in pogrešali Te bomo mi vsi. Tvoji bratje in prijatelji, ki smo Te imeli tako radi. Sokolstvo Ti ohrani najhvaležnejši spomin. Ob odprtem Tvojem grobu žalostnih src se poslavljajoči od Tebe, kličemo: Slava Tvojemu imenu! Zbrano Sokolstvo! Leponovozaklicano Slava! sokolski naraščaj, ki mu je blagi pokojnik posvečal posebno pozornost in v lepem spisu v »Slovenskem Sokolu« opisal zgodovino njegovo, je pristopil h grobu in drug za drugim so spali malčki sveže šopke v odprto gomilo, sokolska zastava pa se je tri-

krat priklonila nad rakvijo nepozabnega brata.

— Regent pri kralju očetu. Dne 28. t. m. popoldne je odpotoval regent v Banjo Topolo. Tam se bo mudil nekaj dni.

— Počasi lezejo na dan! Skoro bo 14 dni, kar upravičeno razburja našo javnost vprašanje premoga. Navzlic temu je do danes molčalo klerikalno časopisje. Sedaj se je oglašil »Slovenec«, ampak le na rahlo, da odklanja odgovornost tukajšnje vlade. Ali je vodil Beograd pogajanja s Trboveljsko? Ali je ministrstvo šum sklepalo dogovore, da pride pravni zastopnik Trboveljske in pooblaščen izdelovalec olja g. dr. Benković v upravo tega podjetja? »Večerni list« še vedno molči, dasi sicer preganja na papirju kapital kakor Savel Gospada! »Slovenec« pravi, da ni sredstva proti svobodni trgovini s premogom! Za najvažnejše blago nobenega sredstva, da se brani konsument in ugrej države? Gospada, iščite, pa boste morda vendar našli. Doslej ste slabo iskali! Cel uradi imajo nadzorstvo nad premogom in se bavijo s tem vprašanjem, pa nič ne najdete med zakoni? Iščite! Tudi socialisti nimajo besed, da branijo prebivalstvo. Pač pa bomo, da se gospod narodni poslanec dr. Korun zadnje čase zelo dobro počuti v trboveljski kapitalistični družbi. To ni prav, gospod poslanec! Gre za zelo važno stvar! Za to gre, da obranimo naše gospodarstvo tujega podjarmljenja. Treba bo torej Vaše teorije spraviti v sklad s prakso, gospodine Korun. »Napreč« ni na pravi poti v tej zadevi! Odločnosti mu manjka! Gospod Kristan bi rekel, da je globoko padel. Poboljšajte se, še je čas!

— Žigosanje vojnega posotila v Jugoslaviji. se bode izvršilo, kakor nam poroča Akcijski odbor za vnovčenje voj. posojil, v najkrajšem času in sicer tekom avgusta meseca. Žigosala se bodo in iz prometa vzele vsa ona vojna posojila, ki se nahajajo na ozemlju naše države, kakor to predpisuje mirovna pogodba, ki je stopila v veljavo s 16. julijem 1920. Rok za žigosanje bode jako kratek, ker mora biti vse vojno posojilo vzeo iz prometa tekom dveh mesecev do 16. sept. 1920. K žigosanju bode pripuščeno samo ono vojno posojilo, ki je na ozemlju naše države, kar se ga nahaja zunaj, sedaj ne pride v poštev, ter bode o njegovi usodi, kakor tudi o vohnem posojilu, ki bode sedaj žigosano, sklepalo Narodno predstavništvo. Ali pride ta zadeva pred začasno Narodno predstavništvo ali pa ono, ki bo izšlo iz novih volitev, je negotovo. Naredba glede žigosanja izide v dobrem tednu ter bo objavljena kot doslej vse važnejše naredbe v uradnem listu in menda tudi v dnevnih časopisih.

— Protestno zborovanje zaradi odprave demarkacijske črte na Koroškem v Mariboru. V soboto se je vršilo v Mariboru veliko protestno zborovanje zaradi nameravane odprave demarkacijske črte med conama A in B na Koroškem. Zborovanje je sklicala »Jugoslovanska Matice« ter se je zborovanja udeležilo izredno mnogo zborovalcev. Zborovanje je otvoril dr. Müller, pozdravil navzoče in v kratkih besedah očrtal namen zborovanja. V imenu JDS je govoril poslanec Voglar, za njim urednik Žebot, ki je zahteval, da se od zavezniške komisije v Celovcu odstrani italijanski delegat. Nato je v temperamentnem govoru zatrdil dr. Ravnik, da so izzvali spor drugi, ne mi in da pade vsa odgovornost za posledice na druge, za nas obstoja samo eno, da si takega postopanja ne bomo dali vsiliti. Končno je govoril še g. Beršček, poudarjajoč, da se je vsikdar meščevalo nasilje in da se bo tudi to. Dr. Ribarič je prečital nato resolucijo, v kateri se protestira proti nameravani opustitvi demarkacijske črte med conama A in B na Koroškem, anelila na vlado, da ne dovoli takega nasilja in končno zahteva odstranitev italijanskega delegata iz plebiscitne komisije. Resolucije so bile soglasno, z velikim odobravanjem sprejete. Ob koncu zborovanja so zapeli udeležniki shoda »Lepo našo domovino« in več koroških narodnih pesmi.

— Velika narodna manifestacija v Velikovcu. Dne 25. t. m. se je vršila v Velikovcu velik manifestacijski zbor, katerega se je udeležilo 8 do deset tisoč ljudi. Zborovanje se je pričelo takoj po končani sv. maši, ki se je obdržala pod milim nebom na trgu. Po maši je bil obhod, nato pa zborovanje ter sta govorila med drugimi tudi dr. Müller in dr. Ravnik iz Maribora. Popoldne se je zborovanje nadaljevalo. Ko je bil ta imponantni manifestacijski shod končan, se je pripeljala plebiscitna komisija oziroma del francoske in angleške delegacije, a ker je došla prekasno, da bi se mogla udeležiti zborovanja, ji je navzoče občinstvo prirejalo burne ovacije.

— Vojaška obrtna šola v Kragujevcu. Dne 1. septembra 1920 se otvori v Kragujevcu vojaška obrtna šola za dečke od 12. do 15. leta. Prijavljeni kandidati se imajo podvreči zdravniškemu pregledu dne 28. avgusta 1920 ob 8. uri v pisarni vojne obrtne šole v Kragujevcu. — Priloge prošnje: a) dovolitev staršev, b) rojstni list, c) šolsko izpričevalo, d) navadnostno ali navedba obrti, katere se prosilec želi učiti. Prošnjo, lastnoročno pisano, je vložiti do 25. avgusta 1920 na šolsko vodstvo.

— Razpisana profsorska mesta na vojaški akademiji. Za našo vojaško akademijo so razpisana naslednja mesta honoriranih nastavlencev: profesor matematike, kemije, vojaškega zemljenisa, tehnike, francoske jezika, poljske fortifikacije, nauk o orožju, nižja geodezija, topografsko risanje, osnovni nauki strategije, gimnastika in nauk o artiljerijsko - inženerski tehniki.

— Kaj je s I. splošnim društvom jugoslovanskih vpoakolencev? Vec članom društva ni že dalje časa znano, kaj društvo dela? Tudi jim ni znano, koliko članov je še v društvu. Zatorej zahtevamo, naj odbor takoj skliče izredni občni zbor, in sicer v Mestni dom. Tam stane dvorana 65 K. Ne pa mogoče v kako gostilno, ker člani nimajo denarja za poplvanje. Ako ni društvo zmožno življenja, naj likvidira!

— Nove znamke. Začelo se je tiskanje novih poštinih znamk, ki bodo veljale za vsa kraljevino. Znamke s kronsko vrednostjo bodo veljale samo še do konca decembra t. l. LDU

— Preskrba Maribora z električnim tokom iz falske elektrarne. Preskrba Maribora z električnim tokom iz falske elektrarne se bo pričela začetkom septembra. Pozor! za oddajo električne sile se razglasilo tekom prihodnjega meseca.

— Tudi stavka. V soboto je pričel stavkati v mariborski stolnici zvonar, ker mu mestno župnišče ni hotelo zvišati plače. Ta plača znaša, reci in piši, letno 128 K, zvonjenje pa naj bi opravljal dnevno kar s štirimi zvonovi. Ker s tem zneskom ni mogel niti za mesec dni plačati svojih pomagacev — sam ne more naukrat zvoniti s štirimi zvonovi — župnišče pa ni hotelo zvišati plače, češ da naj ga plača občina, kjer opravlja obenem tudi službo naznanevalca ognja, mu ni preostalo drugega, kakor stopiti — v stavko. Mestna občina pa tudi ni hotela zvišati plače, češ da jo zvonjenje prav nič ne briga. Mestno župnišče je postavilo stavkujočega zvonarja kratkoma na cesto, a Maribor se lahko postavi s tem, da je obožati vrsto stavk za novo, za stavko zvonarjev.

— Umrl je v Mariboru kr. finančni svetnik Bogomil Koser. — V Dobropolju je umrla rodbini Tramsak hčerka Silvica.

Kavarna »Zvezda«. Danes koncert vojaške godbe od 20.30 do 23.30. Vstop prost.

Pozor. Zamudnikom, ki so pozabili poslati pravočasno naročnino za list, se dopolnjuje ustavi v jutrišnji številki. To naznanjamo v izogib nepotrebnih reklamacij.

Kultura.

— Gledališka prireditve na Bledu. Pretekli teden je bila otvorjena v zdraviliškem domu vrsta gled. večerov, pri katerih sodelujejo Marija Vera, bivši član Reinhardovskih gled., Milan Skrlinšek, in režiser Emil Nadvornik. Prvo predstavo je sprejela tamošnja publika z navdušenjem. Zanimanje za prihodnje dve predstavi je veliko. V torek 27. t. m. se uprizori »Vizija« iz Vojnovičeve »Gospodje sa sunokretom« in premiera Schnitzlerja finega drama »Gospa z bodalom«. V petek Shawa komedija »Zmagovalec«, ki razpravlja o 26letnem Napoleonu Bonaparte in recitacije Marije Vere.

— Ganghofer umrl. V Tegnsee je umrl 24. t. znani nemški pisatelj dr. Ludvig Ganghofer v starosti 65 let. Zadel ga je kap.

— Medvojni Celestin, odlični hrvaški slikar, je umrl v dežel. bolnici v Sarajevu 60 let star. Pokojnik je bil eden najpriznanejših, najoriginalnejših jugoslovanskih cerkvenih slikarjev, ki pa je naslikal tudi več popularnih zgodovinskih, žanrskih in krajinskih slik.

Narodno gospodarstvo.

— ng Davčne urodnosti za nove stavbe. »Službene Novine« prišajo v številki 159 novo naredbo, ki ima namen pospešiti stavbeno delavnost. Novi zakon določa v členu 1, da se oslobode plačila davka in doklade stanovanja in hiše, ki se zgradi računeno od 23. julija 1920 dalje tekom dveh let. Davčna in dokladna svoboda se dovoljuje za dobo 25 let za vse hiše, ki imajo majhna stanovanja za delavce in srednji stan bočje. Davčno prostost za dobo 15 let za vse hiše, ki imajo samo stanovanja, brez oziroma na njih velikost.

Davčno ugodnost za dobo 15 let oziroma 10 let take hiše, ki nimajo samo stanovanja oziroma so še nedograjene in ne izkoriščene za stanovanja. Nadalje se dovoljuje iste davčne ugodnosti za dobo 12 let za take že obstoječe hiše, katere bi se priredile za nova stanovanja.

Najnovejša poročila.

»PRED ODLOČITVIJO«

LDU Beograd, 26. julija. Današnji sestanek zastopnikov obeh velikih parlamentarnih skupin, namreč z ene strani dr. Vesniča in dr. Ninčiča, a z druge Draškoviča in Pribičevića, ki je trajal tri ure in pol, je prišel do gotovih zaključkov, toda še ne do definitivne odločbe o pogotih za vstop v koncentracijsko vlado. Razgovori za pogajanja se bodo jutri nadaljevali. Razpoloženje je večinoma optimistično, ter se v kompetentnih krogih nadejajo, da se dr. Vesniču do 1. avgusta gotovo posreči sestaviti koncentracijsko vlado.

ZA LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

LDU Beograd, 26. julija. Za upravnika ljubljanskega kraljevskega gledališča je imenovan dr. Friderik Juvancić, a za dramaturga Oton Zupancić.

DAVČNO ZAVAROVANJE.

LDU Beograd, 26. julija. Po odredbi začasnega finančnega komiteja v ministertvu se bosta plačevala pri izvozu razen izvozne carine še dva odstotka v svrhu davčnega zavarovanja. To se nanaša na one osebe, ki nimajo dokazov, da so svoj izvoz prijavile v svrhu obdavčenja.

UMETNIŠKA PROSVETA.

LDU Beograd, 26. julija. V umetniškem oddelku za umetniško prosveto se je osnoval poseben odsek, ki ima nalogo izbirati zgodovinsko gradivo. Pred vsem bo izbral ta odsek vse gradivo za ujedinjenje in osvobodjenje našega naroda.

USTAVA.

LDU Beograd, 26. julija. Komisija za izdelavo ustave in osnovnih zakonov v zvezi z ustavo je zaključila svoje delo glede načrta ustave in zakonov in začela izdelovati zakonski načrt o upravni razdelitvi Jugoslavije.

POSET ČEHOV.

LDU Beograd, 26. julija. V teh šolskih počitnicah pričakujejo, da posetijo Jugoslavijo čehoslovaški akademiki v svrhu spoznanja našega naroda.

ZOPET LAŠKI LETALEC.

LDU Split, 26. julija. Predčerašnjim popoldne se je pri Tivatu vsled poškodbe na stroju spustil na tla italijanski eroplan, ki je letel iz Brindisija v Valono. Naše oblasti so letalo zadržale in letalca poročnika Faca priiele. Italijanska torpedovka je prišla v Ercegnovi, da zahteva izročitev aviatika, a se je morala brez uspeha vrniti.

RUSKI ZDRAVNIKI.

LDU Beograd, 26. julija. Naš zastopnik v Carigradu je obvestil ministra za narodno zdravstvo, da se je prijavilo veliko število ruskih zdravnikov, ki bi radi vstopili v službo v naši kraljevini.

Sokolstvo.

— Sokolski zlet v Zomboru. Drugi teden dne 1. avgusta bo v Zomboru sokolski zlet Sokolov iz Bačke, Baranje in Banata. Mnogo Beogradčanov se pripravljajo, da se udeležijo tega zleta.

Turistika in sport.

— Nogometna tekma Ilirija - Celje. Danes ob 19. uri se vrši na prostoru Ilirije ob vsakem vremenu football match med rezervno Ilirije in prvim moštvom slovenskega sportnega kluba Celje. Vstopnina običajna.

Društvene vesti in prireditve.

— V Slov. Gradcu se je ob priliki cvetličnega dneva po posebni zislugi ge. Adele dr. Parnatove ter drugih dam in gospodov nabrala vsota 4485 K v prid koroški deci. Prej imenovani so izročili to svoto »Zvezi ženskih društev na Koroškem«, da jo vporabi v zaželjeno svrhu. Zveza ženskih društev se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so s svojim sodelovanjem pri tej akciji dejansko dokazali svoje zanimanje za Korotan.

— Šentjakovski semenj. Napredno politično in gospodarsko društvo za šentjakovski okraj je priredilo v nedeljo, 25. t. m. za »žegnanje« na vojaškem strelišču takozvani šentjakovski semenj v prid društveni javni ljudski knjižnici, ki je ena prvih v Jugoslaviji. Ljubljancem v splošnem malo znani prostor na vojaškem strelišču je bil lepo

okrašen, postavljeni so bili povsod lični šotori, kjer se je nudilo občinstvu vsega, kar si more srce poželeti. Občinstva je bilo mnogo, med njimi smo opazili več naših poslancev in občinskih svetnikov, zastopnikov vojaških oblasti in na tisoče drugega občinstva, ki je s svojim obiskom pokazalo, da ve ceniti pomena in važnosti tako važne kulturne institucije, kakor javna ljudska knjižnica. Zabave in razvedrila je bilo dovolj, za kar gre v prvi vrsti zahvala požrtvovalnim in zavednim narodnim damam, ki so sodelovale v paviljonih, in pa društvenemu odboru, ki se ni strasil dela in truda, da napravi lepo in v vseh oziirih dobro uspešno veselico. Upamo, da je društvo s to prireditvijo doseglo v polni meri svoj namen in da bo donesek te prireditve bogat vir društveni javni ljudski knjižnici, ki bo svoj delokrog in obseg s tem še povečala ter tako odprla javnosti in čitajočemu občinstvu nove, nam še večinoma neznane zaklade, dobre, svetovne literature.

— Društvo slov. absolventov kmetijskih šol v Ljubljani! Na obnem zboru, ki se je vršil 29. p. m. so bili izvoljeni v načelstvo: Ivan Pipan, posestnik v Vižmarjih kot načelnik, Oton Peve, mlekarški inšpektor v Ljubljani, podnačelnikom, Anton Cotar, blagajnikom in Vinko Metlikovič tajnikom. — Društvo ima svoj sedež v Ljubljani, Podturn št. 5. — V bodočnosti se bodo vršili občni zbori načeloma na kmetijskih šolah ali vzornih posestvih. Začasno se delo društva osredotoči v pridobivanju novih članov. Društvo misli v to svrhu prirediti poudčni izlet na Stajersko in Koroško na kmetijske šole; vsled tega naj se oni, ki se izletu udeležijo, čim preje prijavijo društvu. Vsi absolventi kmetijskih šol in gospodarskih tečajev ter absolventke gospodinskih šol in tečajev so dolžni vstopiti v društvo kot izvršujoči člani, a razumnejši kmetijski posestniki in posestnice pot podporni člani. Čim se število članov zviša vsaj na 2000, bode društvo začelo z izdajanjem lastnega glasila; dotlej pa naj vsak društveni naroči »Kmetiovalca«, ki bode prinašal društvene objave. — Vse dopise in članarino 12 K letno je pošiljati enostavno na naslov društva. Dobrodošla so tudi preplačila kot prispevek za tiskovni sklad. Združimo sile in delajmo vse za hitri napredek slovenskega kmetijstva Odbor.

Gospodarske vesti.

— g Nakupovanje plemenske govedu v Sloveniji. Te dni se po posebnih komisiji nakupuje plemenska živina za Črnogor. V poštev pridejo krave do štirih let, telice od enega leta naprej in biki v starosti od enega do dveh let. Kupovalo se bo izključno le živino enobarvnih pasem t. j. montafonske, pomurske, munške in marijadvorske pasme. Kraji, ki imajo odveč označene plemenske živine in kjer bi se lahko računalo vsaj na eden vagon živali, naj se prijavijo takoj po pristojni občini ali živinorejski zadrugi na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. Predviden je nakup v okolici Sodražice, St. Jur ob juž. žel., Planina in v velikovškem okraju.

— Začasna nemško - slovenska kemijska terminologija kot predelila za bodoči enoten jugoslovanski znanstveni in tehniški slovar začne izhajati 1. avgusta t. l. v ljubljanskem »Narodnogospodarskem Vestniku«. Izdeluje in predlaga jo znanstveno osebo kemičnega inštituta univerze, Ljubljana; uporabljati se jo more brez vsakršnih težkoč tudi v srbohrvaščini. Ker je delo velevažno za vse naše kulturno in ekonomsko življenje, opozarjamo vse interese, da si pravočasno preskrbe ta list, kateri izhaja v omejenem številu izvodov.

Borze.

LDU Beograd, 26. julija. Borza. Valute: 20 dinarski din. zl. 24.10—24.20, angl. funti 68—70, franc. franki 145 do 150, dolarji 16.60—17.90, italijanske lire 110—115, levi 40.50—42, leji 51—51.25, nemške marke 46—47.25, čehoslovaške krone 38—40, avstrijske krone 11—12, Devize: Pariz 125—128, London 65—67, Berlin 45.50—46, Zeneva 276—280, Dunaj 10.10—10.25, Rim in Milan 92—97.

LDU Zagreb, 26. julija. Borza. Devize. Berlin 175—180, Italija 420 do 430, London 275—280, Novi Jork 76—80, Pariz 540—0, Praga 151—155, Dunaj 41—42. — Valute. Ameriški dolarji 75—76, avstrijske žigosane krone 42—43, carski rublji 126—130, francoski franki 570—0, napoleonondori 320 do 330, nemške marke 178—183, romanski leji 194—196, italijanske lire 420—0, švicarski franki 1300—1400.

Aprorizacija.

— Meso se prodaja od jutri naprej na stojnici Josipa Koprivca za Mahrovim zidom po 20 K in 24 K kilogram.

Poizvedbe.

— Zgubljena je bila v Jaršah pri Savi Vizit - taška in denarnica z važnimi listinami in legitimacija Južne železnice. Odda naj se proti dobri nagradi Sv. Petra nasip 71.

Lisnica uredništva.

... nik. Konstatiramo da nam pisma iz Rogaske Slatine ni poslal g. Brišnik.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

Naznanjamo vsem sorodnikom in znanec pre-
tužno vest, da je naša nadvse ljubljena hčerka

SILVICA

dne 25. t. m. preminula.
Pogreb bo v sredo dne 27. t. m.
Dobrepolje, 26. julija 1920.

Žalujoča rodbina Tramsak.

V imenu Pavle Roblekove, trpeče na hudih
posledicah skupne nezgode, in v imenu vseh sorodni-
kov se naznanja, da je v Trstu preminul

Mag. pharm. Hugon Roblek

posestnik in lekarnar na Bledu

Zemeljski ostanki njegovi so bili po srčni nje-
govi želji prenešeni v mili mu domači kraj in dne 25.
t. m. je bil pokopan na pokopališču v Radovljici.

Prisrčna zahvala vsem, ki so ga spremili k za-
dnjemu počitku, in posebno požarni bratovi v Rado-
vljici za častni sprevid in zadnji pozdrav in pevskemu
zboru za gniljive nagrobne pesmi.

Naznanjamo tužnim srcem vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znanec prebrisko vest, da je preminul po
dolgi mučni bolezni naš ljubljani sin, brat in svak,
gospod

Bogomil Kosér

kr. finančni svetnik

dne 26. julija 1920 ob pol 8. uri zjutraj.
Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 28. julija
ob 17. uri.

Maše za dušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Maribor, 27. julija 1920.

Marja Kosér, notarjeva vdova, mati. — Vladimir Kosér, kr.
poštni uradnik, Milan Kosér, slaščičar, Svetozar Kosér, trgo-
vec, Jaroslav Kosér, kr. major, Tugomer Kosér, bančni urad-
nik, bratje.

Zahvala.

Ob izgubi in smrti našega zatega, nadvse ljubljene-
ga sinčka

MILANA

učenka I. razreda

izrekamo najtoplejšo zahvalo reševalcem in vsem onim, ki so se
z vso požrtvovalnostjo trudili ga obuditi zopet k življenju, po-
sebnost g. stud. med. J. Grčarju. Nadalje se zahvaljujemo šolski
mladini, duhovščini in vsemu tel. društvu »Sokol« za častno
spremstvo, kakor tudi vsem znanec in prijateljem za krasne
darovane vence, ter vsem onim, ki so spremili našega ljubljene-
ga na poslednji njegovi poti.

Žužemberk, dne 26. julija 1920.

Žalujoča rodbina Skremova.

Milena dr. Sušnikova roj. Kavčičeva naznanja potrjim srcem
vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je njen preljubljeni soprog,
oziroma brat, svak in stric, gospod

Dr. Viktor Sušnik

odvetnik v Pilberku

dne 26. julija t. l. ob šestih zjutraj po šesttedenskem trpljenju podlegel
posledicam zavrtnega napada.

Pogreb pokojnikov vrši se v sredo dne 28. t. m. ob 11. dopoldne
iz mrtvašnice na Pobreškem pokopališču v Mariboru.

Maribor, dne 26. julija 1920.

Proda se lepa lahka napoli krita
kočija. Poizve se: Jeranova
ulica 5. Trnovo. 5585

Proda se dva lepa dobra konja, ter
molzna krava, breja. Poizve
se v Ljubljani, Poljanska cesta št. 55.
5586

Proda se dobro ohranjen moški šivalni
stroj, kolo in harmonika.
Poizve se v gostilni Miklavc, Komenskega
ulica 36. 5588

Stenografa in strojepisca

išče za nastop s 15. avgustom, tudi
žensko moč notar Baš v Celju. 5412

Kotel za kuhanje žganja

držč 51 l. proda. Ivan Božič, vas Vikre
št. 5 pod Šmarno goro. 5590

Kompletne konjske oprave

in razni vozovi se prodajo po zmernih
cenah, informacije daje trdnica J. Ko-
stev, Sv. Petra cesta 4. 5436

Išče se žagar za jarem (Gattermei-
ster), ki bi ob enem brusil žage. Samo sposobni
naj se javijo na Gerersdorfer i drug.
Mrkopalj. 5575

Išče se kuharica ob enem gospodinja
ob dobri plači in
postopku, za takojšnji nastop ali po
dogovoru. Ponudbe na Gerersdorfer i
drug. Mrkopalj, Gorskot kotar. 5576

Proda se prvovrsten jahalni konj
(Renner) in zvršen pripadna kompletna
angleška konjska oprava. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 5578

Proda se registrirna blagajna s 6
predali v jako dobrem stan-
ju. Naslov pove. Anončni zavod Dra-
go Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo na-
brežje 5. 5561

Trstje za strope izdeluje in prodaja
na debelo in drobno m² po K 4-80 pri
večjih naročilih znaten popust Steiner
Anton, Ljubljana, Jeranova ulica
13. Trnovo. 4256

Jšče se deklica, zvesta, pridna,
ki zna dobro
kuhati, k manjši obitelji proti dobremu
postopku in dobri plači. Ponudbe na
Jelka Glücksthal, supruga bank. ravnateljca
Karlovac. 5534

Avtomobil Opel Daracco, 2 ci-
lindra, 4 sedeži, 12
HP, s streho, popolnoma v dobrem
stanju se prodaja. Pojasnila daje anončni
zavod »Vedež« Maribor, Gregorčičeva
ul. 6. Telefon 132. 5582

Izvirjeno korespondentino z znanjem
slovenske
in nemške stenografije sprejme tovarna
v Ljubljani. Plača po dogovoru. Ponu-
dbe pod »Dobra korespondentinja 5422«
na upravn. Slov. Naroda. 5422

Proda se landauer z oljnatimi osmi,
zelo ceno. Nadalje
skoraj nov površnik, (ulster) blago iz
mirnega časa. Površnik se eventualno
tudi zamenja za dobroohranjeno letno
moško obleko srednje velikosti. Oglejda
se Kričun, Poljčane. 5572

Maline, jabolka in slive,
v večjih množinah, se bodo oddajale.
Istotam se prodajo osem velikih na-
p. tino z oljem slikanih slik od 15. do
17. stoletja. Naslov pri upravi Slov.
Naroda. 5364

Telefonska knjiga za Maribor,
Koroško, Sta-
jersko in Prekmurje izide v kratkem
času. Trdnice, ki želijo oddati inserate
v to knjigo, naj blagovolijo vpsolati
naslov na Anončni in informacijski zavod
Vedež, Maribor, Gregorčičeva ulica 6.
telf. 132. 5566

Na prodaj takoj spalna oprava za
eno osebo: po-
stelja, omara, umivalnik, nočna omara,
stojalo za knjige, miza, žimnica, vzme-
tna žimnica, 4 stoli. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 5531

Gostilničarji pozor! Oddati
imam 40 lit.
dobrega 2 leti starega žganja »drožen-
ke« liter po 112 K. Kdor hoče res
dobro žganje, naj se obrne na Ivo Uše-
ničnik, trgovec in gostilničar, Novakovi
pošta Podturn — Via Cakovce Medjimurje.
5530

Prvovrstna jajca komad po K 1-50,
plavalci (Schwimmer)
po 1 K nudi Em. Supanc v Rogatcu.
Telefon št. 1. v Rogatcu.

Stanovanje na razpolago kupcu lepe
hiše z vrtom
v Rožni dolini. Poizve se v restavraciji
v Rožni dolini. 5584

Proda se elegantna spalna oprava.
Naslov pove upravništvo Slovenskega
Naroda. 5574

2 stroja za izdelavo sodavice proda
Simon Kunčič, Sv. Petra cesta 45,
Ljubljana. 5596

Ruske pošne znamke naprodaj.
Cenik 1 K. N. Cizerlj, Sv. Barbara pri
Ptuju. 5571

Žutne vreče proda, deščina in la-
dijska tla kupi samo v
velikih množinah. Inž. L. Luckman, Ma-
ribor, Kopitarjeva ul. 14. 5565

Mehlovanje soba išče proti dobri na-
jemni, mlad,
neozžen, dobro situiran bančni urad-
nik. Ponudbe pod »Bančni uradnik 5589«
na upravo Slov. Naroda. 55-9

Mlad zakonski par išče stanovanje
1-2 sob s kuhinjo event. meblirano za
tako. Ponudbe pod »Zakonski par 5591«
na upravo Slov. Naroda. 5591

Proda se dobro vgrajen dvonad-
stropni hotel tik kolodvora z in-
ventarjem vred. 5593

Več dvokoles novih in starih, motor
»Motoreve« 2 1/2 H. P.,
motor »Torpedo« 3 1/2 H. P., v dobrem
stanju se ceno proda Zvoarska ulica 1.
5550

Takoj se prodaja radi preselitve
inventarjem v večjem kraju na deželi,
nasproti farne cerkve. Kje pove uprav.
Slov. Naroda. 5491

Stanovanje v Mariboru, obstoječe iz
kuhinje se zamenja z enakim v Ljubi-
ljani. Ponudbe pod »Menjava 5389« na
uprav. Slov. Naroda. 5389

Žične pletenine, železne pocinkane,
medene in bakrene,
sita in rešeta, pletena žica za ograje,
mrodoce za postelje se dobijo pri Bra-
ča Kramer, tvornica za platno i pletivo
od žica, sita i rešeta i. t. d. Novi Sad

Cvetlična semena za jesensko sajenje
kakor cinerarije, nageljčki, levkoje, pri-
mule, mačehe itd. v lepi izbiri, jamčimo
zanesljivost se dobe pri Sever & Komp.
Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5444

Ženitna ponudba!

Priženil bi se rad premožen vdovec
na lepo kmetijo, če mogeče z gostilno
ali trgovino. Dopisi pod »Vdovec 5580«
na upravništvo Slov. Naroda. 5580

Odda se postelja in zajtrk
boljšemu gospodu ki ima svoje posteljno
perilo v sredini mesta s 1. avgustom.
Pismene ponudbe pod »K snazni stranki
5607« na upravništvo Slovenskega
Naroda. 5607

Sečarana (tvornica sladkorja) Usora
(Bosna) traži samostalnog i dobro iz-
vežbanog kovača, koji je već duže
vremena kao takav radio u kojoj tvor-
nici. Tačne oferte uz naznaku da li je
oženjen ili ne, slati na Upravu Seče-
rane — Usora (Bosna). 5381

Službo dobi gospodična, zmožna slov.
in nem. jezika, ki ima le-
po uglajeno pisavo ter je zmožna ob-
čevati s strankami. Strojepisje in steno-
grafije se ne potrebuje. Prošnje (s sli-
ko) naj se vlagajo od 12 — 13 in
18 — 19 ure v Anončni ekspediciji Al.
Matičič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Brezov les

kupuje

Tovarna lesenih žebijev v Tarnu pod Šmarno goro.

Naznanilo.

Ker bom imela od 1 — 30 avgusta
trgovino kakor preblikovalnico zaprto,
prosim cenj. dame, da pridejo po po-
pravila. P. Barborič, Mestni trg 7. 5583

Zidno opeko

zarezo (utorno) in navadno

strešno opeko

dobavlja

„AVA“ Lubečno.

CEMENT

ROMANSILIKAT

v vsaki množini dobavlja

F. & A. UHER, Ljubljana

Brzjav: Uheršped. Telef. 117.

: CEMENT :

Roman
Silikat
Portland

dobavlja
„AVA“ Laško.

Franc Iglit

krojaštvo

Kolodvorska ul. 25. Prejo v Trstu.
zdelovanje oblek za gospode, dame in
uniformiranje. 5261

WANDERER

mojerno kolo 3 konjske sile, v naj-
lepšem redu, s pnevmatikami se proda
pri trdnici Karl Camernik & Komp.
Ljubljana, Dunajska cesta 12.

K. Worsche, Maribor

POZOR!

Gospodsk. ulica št. 10,

veletrgovina z manufakturnim blagom pripo-
roča svojo bogato zalogo po jako znižanih cenah.

POZOR!

Prirodni malinov sirup

z rafiniranim sladkorjem vkuhan, se dobi po najnižji
dnevni ceni v poljubni množini. — Nadalje: Ekstrakti
za umetne soke i. t. d. pri trdnici

Srečko Potnik, Metelkova ulica (popre-
zaloga mengeškega piva).

Spiritna industrija d. d.

Zagreb, Boškovičeva ulica 7.

Brzjav: Spiritusindustrija. Telefon interurban 4-96.

Ima v Ljubljani skladišče finega rafiniranega špirta pri trdnici »Bal-
kan«, trgovska spedijska in komisjska delniška družba, ter dobavlja iz
svojih tvornic surovi špirit za tvornice, očet in denaturirani špirit na
veliko. Naročbe sprejema gl. zastopnik Mavro Fürst, Ljubljana, Sodna ul. 5.

F. Rossi-Rijeka

veletrgovina zemljskim proizvodima i brašnom

Telef. interurb. br. 21. podružnica, RUMA. Brzjav. Rossi - Ruma.

Prodaje: kukuruz, pšenico, zob, rač, ječam, napolico i brašno, u
najmanjši količinama od 5000 kg. franko magacin ili ko-
lodvor Ruma.

Prvovrstna tvornica elektromotorjev ter elek- tričnih kurilnih in kuhalnih aparatov išče

zastopnika

proti proviziji za Slavonijo. Ponudbe pod

Elektromotorenfabrik Nr. 4959 na Annoncen - Expedition M. Dukes
Nachf. A. G., Wien I. Wollzeile 16.

Prvovrstna

tvornica za enowattne žarnice

ter s plinom polnjene (polwattne) svetilke išče zveze po vsej dr-

žavi SHS s firmami elektrotehnične stroke. Eventualno oddaja
generalnega zastopstva ali samoprodajne pravice za okoliše, ki se
določijo. Dopisi pod »Hervorragend leistungsfähig 4817«

na anončno ekspedicijsko M. Dukes Nachf. A. G. Wien I. Wollzeile 16.

Nadintenzir

Aleksander Neumann

glavni zastopnik trdnice

ROESSEMANN i KÖHNEMANN, d. d.

Telef. 21-48 ZAGREB, Sudnička ul. br. 12/1.

Tračnice

polj. železnice,
lokomotive
nove in rabljene